

Освіта і культура

УДК 061.1:58(477)+929 Фомін

Ю.О. Кривенко

ПЕРЕДУМОВИ СТВОРЕННЯ ІНСТИТУТУ БОТАНІКИ АН УКРАЇНИ

У статті висвітлено шлях створення О.В. Фоміним Інституту ботаніки АН УРСР та перші роки функціонування під його керівництвом.

Ключові слова: ботаніка, О.В. Фомін, Академія наук УСРР, Інститут ботаніки АН УСРР, флористичні дослідження, гербарій.

У роки революції ботанічні дослідження в Києві проводилися на природничому відділі фізико-математичного факультету Університету Св. Володимира. В приміщенні університету, крім педагогічної, проводилася й науково-організаційна робота. Олександр Васильович Фомін був одним з тієї плеяди науковців, котрі намагалися досягнути наукових успіхів в галузі ботаніки. У перші роки Української революції постало питання про організацію ботанічної роботи в Україні. Перші спроби були зроблені лише після заснування Української Академії наук (УАН) 14 листопада 1918 року. На першому настановчому Спільному зібранні 27 листопада 1918 року В.І. Вернадського було обрано першим президентом. УАН складалася із трьох відділів: історико-філологічного, фізико-математичного та соціальних наук [9, с. 9].

Академія повинна була стати не тільки науковим центром України, але й відігравати велику роль у становленні та розвитку продуктивних сил. До її завдань входило вивчення запасів природних багатств України, тому при УАН було створено кафедри прикладних наук, які планувалося обладнати лабораторіями і тісно пов'язати з дослідними інститутами. Перші кроки організації ботанічної роботи були в 1919 році під час створення комісії з вивчення спорових рослин на чолі з професором О.В. Фоміним [5, с. 5]. На посаду завідувача кафедри квіткових рослин було обрано В.І. Липського. Основним завданням науковців було вивчення різних груп рослин на території України.

Співробітники досліджували вищі і нижчі рослини, мохи, лишайники, гриби, але рослинність України ще не могла вважатися вивченою, тому що науковці не мали детального опису рослинних формацій території України. Не мали вони також і повних, критично оброблених відомостей про системний стан флори, без чого вивчення ботаніко-географічних питань є дуже ускладненим. Багатство рослинного покриву України складалося, з одного боку, з флори Полісся, а з іншого — з лісостепових і степових формацій, які були не дослідженими. Менше всього вивчена флора спорових рослин, особливо листяні мохи печіночники і торф'яні мохи, які становлять більший інтерес не лише з науково-теоретичної точки зору, а також і з науково-прикладної. Науковцям необхідно було вивчати не лише форму, але й біологічні умови, за яких флора існувала. Зважаючи на ці

умови, співробітники комісії могли правильно дослідити рослинність. Екологічні дані, що подавалися в різних гербаріях у різних журналах і виданнях, потребували літературного зведення.

З іншого боку, межі пізнання видів на той час уже не відповідали певному стану відомостей про таксономічні одиниці, тому науковці вважали за необхідне повною мірою зробити монографічний аналіз усього гербарного матеріалу флори України. До цього слід додати, що деякі губернії, як, наприклад, Полтавська й особливо Чернігівська, у флористичному відношенні майже не досліджені.

У першу чергу комісія звернула особливу увагу на дослідження спорових рослин та підготовку фахівців відповідного рівня. Цією роботою зайнявся професор О. В. Фомін, і вже через деякий час, крім керівника, у складі цієї комісії працювали Д.Я. Персидський, який вивчав печіночники та торфові мохи, О.З. Архимович досліджував обрісники (Lichenes), М. Ю. Вагнер вивчав тістуваті мохи (Bryales) та О.Г. Радде-Фоміна яка була співробітником-препаратором [5, с.5]. За час існування цієї комісії з 1919 по 1921 роки включно науковці досягли значних результатів у ботанічних дослідженнях і зумовили поштовх до систематичного вивчення флори України.

У цей час у державі відбуваються істотні зміни, зокрема реформація вищої школи та науки. Зміни очікували й в Академію наук. Постановою від 14 червня 1921 року Українську Академію наук (УАН) було перетворено на Всеукраїнську Академію наук (ВУАН) [9, с.12]. Штат було скорочено, деякі наукові установи було передано іншим організаціям. Олександра Васильовича Фоміна 23 вересня 1921 року було обрано завідувачем кафедри ботаніки при Ботанічному саду [4, с.4]. Основне завдання кафедри полягало у вивченні флори України та її природних багатств. Співробітниками досліджувалися ліси, луки, торфовища. Територія України ґрунтовно вивчалася як в ботанічному відношенні, так і в географічному. За час функціонування кафедри було виконано значний обсяг дослідницької та наукової роботи. З 1921 по 1923 роки О.В. Фомін написав такі праці:

1. Монографія р. *Juniperus* Криму та Кавказу, що була надрукована в Ленінграді у «*Flora caucasica critica*».

2. «До вивчення торфових мохів Київщини та Чернігівщини» — надрукована в «Наукових записках», Т. I — органі дослідних кафедр у Києві.

3. Карта ботаніко-географічних районів України — надрукована у «Збірнику по районізації України» у Харкові [9, с. 402-403].

На спільному зібранні ВУАН 26 вересня було ухвалено проведення виборів стосовно професора О. В. Фоміна в дійсні члени ВУАН по кафедрі ботаніки. На черговому засіданні 3 жовтня 1921 року таємним голосуванням було обрано академіком [17].

Наприкінці року було організовано Ботанічний музей та Гербарій на чолі з О.В. Фоміним. Співробітниками цієї установи були ботаніки, котрі раніше входили до комісії з вивчення флори України. Науковці, що працювали в Ботанічному музеї та Гербарії, продовжували дослідження, які розпочали в попередні роки. Олександр Васильович мріяв організувати Ботанічний музей при Українській Академії наук ще задовго до 1921 року. У записці до комісії для вироблення законопроекту про створення Ботанічного музею при УАН від 8 серпня 1918 року професор писав: «мета Ботанічного музею при Українській

Академії наук — витворити тую необхідну наукову обстанову, серед якої повинна протікати наукова і досліднича праця морфолога, систематика та фітогеографа. Це буде тая обстановка, серед якої морфолог старасться пізнати структуру форми та закони її витворення, систематик — з'ясувати філогенетичне споріднення рослинних форм, а фітогеограф — в'яснити історію походження флори країни». На початковому етапі функціонування необхідного приміщення Ботанічний музей та Гербарій не мали, хоча для того, щоб ця установа стала центром дослідження ботаніки, відповідний крок було зроблено вже в 1922 році. Олександр Васильович визначив головні завдання, щоб організувати Ботанічний музей та Гербарій, і вони полягали в тому, щоб

«1) зібрати для наукового досліду у виді гербарію рослинні форми всього світу. Така колекція істотно необхідна при дальшій конструкції природничої системи рослинного царства на підставі філогенетичного споріднення форм, а також і удосконалення других близьких дисциплін, як морфології, анатомії й ботанічної географії;

2) зібрати повну для краю колекцію палеонтологічних рослинних останків, особливо третинної епохи, а також і пізніші рослинні останки, які добуваються, наприклад, при розроблюванні торф'яників. Ці колекції дуже важні, бо ж вони послужать фундаментом при виучуванню історії розвитку флори України, що стане остаточною метою ботанічно-географічних дослідів краю;

3) зібрати цінну та цікаву в вивченні морфологічну колекцію, включаючи до неї найрізноманітніші зразки тератологічних появ, що, як відомо, мають величезне значіння при виучуванню морфології того чи іншого органу рослин, а також в'яснення еволюційних шляхів розвою форми взагалі;

4) зібрати багату карпологічну колекцію місцевих і чужоземних рослин, а також і, по змозі, повну колекцію рослинних продуктів, корисних людині, як наприклад лікарські субстанції, рослинні смоли, краски та ін.;

5) зібрати дендрологічну колекцію: зразки місцевих, субтропічних, тропічних порід і нарешті тих чужоземних, які можуть успішно виростати на Україні;

До складу цих дендрологічних колекцій можна включити і дуже цікаві своєю біологією кущівники та дерева наших південних і південно-східних пуш, як наприклад, саксаул *Haloxylon Ammodendron* або види *Calligonum*, які можуть зберігатись у повному своєму об'ємі — з галузями, пнем і корінням.

Обидві останні групи колекцій мають значення як для спеціалістів-ботаніків, так і для звичайних осіб, що відвідуватимуть музей, для яких подібні колекції будуть найцікавіші.

6) зібрати колекції старих ботанічно-географічних мап, а також і тих мап, що ілюструють наші сучасні відомості про ботанічну географію всіх держав і, зокрема, України;

7) зібрати багату підручну літературу не лише з різних журналів, що виходять в світ, але й з цілої низки класичних ботанічних творів, а також і різного роду монографій родин, родів і т. ін., без чого ні систематик, ні фітогеограф не можуть вести праці»[6, с. 50-51].

Натомість науковець уважав, що установа, крім дослідницької та наукової, функції повинна виконувати ще й просвітницьку. Кожен ботанік міг скористатися колекціями музею для своїх потреб. Чим більша кількість гербарних колекцій знаходиться в музеї, тим більша їхня роль у розвитку ботанічної науки в Україні.

Організуючи Ботанічний музей та Гербарій, директор розмірковував над тим, щоб «придбати цінні гербарні колекції — це справа нелегка, через те, що цінні гарно оброблені колекції можна придбати шляхом купівлі тільки завдяки щасливому випадку, а придбати колекції шляхом обміну можливо лише при наявності гарно оброблених колекційних дублетів і то з країн та областей, що славляться оригінальністю своєї флори.

Через те для виконання першого завдання, себто зібрання гербарних колекцій, Академії наук перш усього доведеться виправити ботанічні експедиції в найцікавіші в флористичному відношенні закуточки України, а також і в південні та південно-східні степи поза межами України, наприклад, у Донську область і в надкаспійські степи, що так оригінальні своєю флорою, бо мають навіть своїх представників почасти й у флорі України» [9, с. 102-103].

Дослідження флори України було на початковому етапі. Частина території вважалася цілком не дослідженою. Працівники Ботанічного музею намагалися глибоко опанувати флору України. О. В. Фомін поставив мету, яка полягала у розробленні планомірного дослідження території. Спочатку з'ясували, що до цього було оброблено, а потім науковці почали наполегливо освоювати флору України.

О.В. Фомін говорив, що дослідження можна розділити на стадії. За його словами, «щоби вийти з цієї першої стадії досліджування й перейти до пізнішої, стадії себто до ботанічно-географічного її екологічного досліджування Флори краю, необхідно перед тим перевести критично-монографічне перероблення флори України, а це і повинен взяти на себе Ботанічний музей Академії. Для таких праць необхідний великий за обсягом матеріал, який можна одержати лише шляхом спорядження цілої низки ботанічних експедицій. Зібраний при таких експедиціях гербарний матеріал буде оброблено, а після він стане фундаментом гербарних колекцій Академії наук, а дублети цих колекцій слугуватимуть подальшому збагаченню Ботанічного музею гербарним матеріалом шляхом обміну з різними ботанічними установами Європи, Америки, Азії, Африки й Австралії» [9, с.102-103].

Олександр Васильович Фомін зумів об'єднати навколо себе колектив однодумців, які наполегливо займалися дослідженнями. Д. Зеров — консерватор та П. Оксіюк — науковий співробітник були штатними працівниками. Крім них, при Ботанічному музеї та Гербарії з 1922 року працювали нештатні співробітники: О. Фоміна, Ю. Клеопов, А. Лазаренко, А. Окснер, О. Архимович та В. Матюшенко [2, с.6-7]. Заснування Ботанічного музею потребувало значної фінансової допомоги. Уряд не асигнував належну кількість коштів, тому основним завданням ботаніків було збільшення Гербарію. Ботаніки почали складати гербарій, основою якого була колекція П. В. Сюзева. Науковець зібрав його на Галичині, під час воєнних дій. Пізніше гербарій поповнився колекціями С.І. Єгорова, Д.К. Зерова та П.Ф. Оксіюка. У 1922–1923 роках колекція збільшилася до 4500 гербарних аркушів [9, с.341].

Завідувач Ботанічного музею О.В. Фомін звернувся до різних ботаніків і ботанічних установ з проханням надіслати гербарні зразки для збільшення колекції. Брак коштів не дозволяв збільшити Гербарій шляхом закупівлі рослин. Ботаніки з різних куточків України відгукнулися, і за короткий проміжок часу колекція налічувала близько 15000 гербарних аркушів. До цього Гербарію, крім рослин Української флори, ввійшли рослини з Кавказу (О. Фомін), Туркестану

(В. Різниченко), Сибіру (Ю. Каневський), Криму та Білорусії (А. Окснер). Крім збірок співробітників кабінету, до Гербарію надійшли більші або менші колекції від таких осіб, як В. Різниченко, О. Іллічевський, Г. Неводовський, М. Дубовик, М. Левенець, Ю. Каневський, М. Гродзинський, проф. А. Ракочи, проф. Н. Гаморак, М. Підплічка, Р. Кравченко, С. Постригань, Г. Липківська, О. Сторона, а також студенти різних вищих шкіл міста Києва К. Карлаш, Биков, Ю. Манойленко, В. Сластьоненко, Д. Бондарчук. З весни 1923 року Ботанічний кабінет приступив до обміну гербарними колекціями з ботанічними установами України і СРСР. Крім гербарію квіткових рослин, було засновано також гербарій обрісників (Lichenes), над складанням якого працювали О. Архимович та А. Окснер. Завдяки наполегливій роботі ботаніків, не витративши майже ніяких коштів, гербарій було значно збільшено [1, с. 3].

Стан краєзнавства в Україні зумовив необхідність організації Всеукраїнською Академією наук Комісії краєзнавства. Вона була заснована наприкінці листопада 1922 року в Києві [19]. До її складу входили академік А.М. Лобода (від I відділу), академік О.В. Фомін й академік І.І. Шмальгаузен (від II відділу), академік М.В. Птуха (від III відділу). Перше засідання комісії в зазначеному складі відбулося 2 грудня 1922 року [9, с. 378]. Уже на другому засіданні значно збільшилася чисельність штатних працівників. За перший рік роботи відбулося 22 засідання комісії. Основним завданням, поставленим перед членами комісії, було поширення краєзнавчої роботи в Україні. Комісія повинна стати головним органом, який міг би об'єднати всі місцеві краєзнавчі організації.

За ініціативи О. В. Фоміна в 1922 році була організована науково-дослідна кафедра ботаніки [15, с. 9], яка була приєднана до Ботанічного саду, оранжерей та гербарію університету. До її складу, крім голови О. В. Фоміна, входили три наукових співробітники В. В. Фінн, М. Г. Холодний, Я. С. Модилевський [2, с.7]. За короткий проміжок часу кафедра розвинулася, були створені нові лабораторії (систематики спорових рослин, систематики квіткових рослин, фізіології, цитології, ембріології). Систематичне вивчення флори України допомогло з'ясувати нові види рослин, збільшити обсяг матеріалів. Такі зміни спонукали ботаніків до опрацювання нової критичної «Флори УРСР». У 1926 році О.В. Фомін написав монографію «Папоротеподібні (Pteridophyta) України», що пізніше ввійшла до першого тому «Флори України» [4, с. 4]. Олександр Васильович Фомін зі співробітниками намагалися займатися не лише організацією ботанічної науки, а й належну увагу приділяли підготовці молодих учених.

Науково-дослідна кафедра ботаніки, завдяки наполегливій праці її науковців, досягала вагомих звершень. За п'ять років існування вона включала декілька лабораторій: морфології, систематики квіткових, систематики спорових, геоботаніки, цитології, ембріології. Щороку в різних виданнях друкувалося багато матеріалів про флору України. Вчені весь час здійснювали екскурсії як по території України, так і за її межами. Ботанік О. В. Фомін був одним з таких ентузіастів, який досліджував папоротеподібні, голонасінні України, а також опрацював папоротеподібні Сибіру й Далекого Сходу. Восени він був відряджений до Ленінграда, де працював у гербаріях та бібліотеках Російської Академії наук.

У 1927 році науково-дослідна кафедра ботаніки була перетворена в Науково-дослідний інститут ботаніки Управління наукових установ (Упрнауки) Народного комісаріату освіти [5, с. 6]. Співробітники мали на меті розвинути в Україні

науково-дослідницьку роботу в галузі ботаніки, а також підготувати спеціалістів із морфології, цитології, ембріології, анатомії, фізіології рослин, загальної мікробіології, екології, геоботаніки. Основними завданнями, які поставлено перед працівниками установи, були такі:

- розробляти різні питання з ботаніки і в першу чергу найактуальніші, що мають найважливіше значення для культурного будівництва УСРР;
- вивчити з геоботанічного боку природні багатства рослинного світу України: лісів, боліт, луків, торфовищ, плавнів річок, озер та ін.;
- використовувати дослідження в сільському господарстві, у меліоративних роботах;
- розв'язувати наукові, теоретичні питання загального характеру з усіх галузей ботаніки, проводити наукову консультацію;
- вивчати флору України і країн-сусідів з метою видання наукових праць з цієї проблематики, складання геоботанічних карт України;
- підготувати висококваліфіковані кадри наукових співробітників і викладачів вищих навчальних закладів з відповідної спеціальності;
- навчати за геоботанічними та фізіологічними методами дослідження агрономів, лісоводів, дендрологів для підвищення продуктивності їхньої праці в науково-дослідних установах [1, с. 5].

Ботанічний кабінет (музей) і гербарій Академії наук та Науково-дослідний інститут ботаніки Упрнауки були об'єднані в єдиний Інститут ботаніки Академії наук Української СРР 1 квітня 1931 року [2, с.7]. З часу заснування Інститут ботаніки безупинно розвивався. Після того як удалося об'єднати бібліотеки, гербарні колекції, Інститут став дійсно центральною ботанічною установою республіки. Створення Інституту ботаніки стало завершальним етапом у розвитку ботанічної науки. Директором Інституту ботаніки Академії наук УРСР було призначено академіка О. В. Фоміна. Він мав на меті продовжувати поглиблене вивчення флори вищих рослин. Увесь час науковця не полишали думки про створення нової фундаментальної «Флори УРСР». З перших днів функціонування Інституту О.В. Фомін приступає до її випуску на основі зібраних матеріалів про папоротеподібних і голонасінних території України. Крім цього, співробітниками Інституту було надруковано низку монографій з дослідження флори УСРР [5, с.7].

У січні 1934 року до Інституту ботаніки Академії наук УСРР було приєднано шість кафедр біоботанічного циклу — фізичної фізіології рослин (зав. М.Г. Холодний), хімічної фізіології (зав. В.М. Любименко), генетики рослин (зав. А.О. Сапегін), біології рослин сільського і лісового господарства (Є.П. Вотчал), систематики квіткових рослин (В. І. Липський) й акліматизації з акліматизаційним садом (М. Ф. Кашенко), а у 1936 році була приєднана кафедра селекції та генетики акад. Т. Д. Лисенка [2, с. 7].

Перший директор Інституту ботаніки Академії наук УСРР Олександр Васильович Фомін помер 16 жовтня 1935 року, так і не побачивши першого тому «Флори УРСР» [3, с. 565]. Його життєвий шлях тісно пов'язаний з розвитком флористичних досліджень в Україні. Флорист зі своїми колегами завдяки наполегливій науково-дослідній і організаційній роботі зумів з кафедри ботаніки створити могутню установу. Сам же, досягнувши величезних успіхів, пройшов шлях від завідувача кафедри ботаніки до директора Інституту ботаніки Академії наук ВУАН. Науковець був членом Комісії зі створення законопроекту про

заснування Української Академії наук у Києві (1918), членом Комісії для організації установ при Фізично-математичному відділі (1918-1919), головою Комісії для вивчення флори України (з 1919), керівником ботанічного кабінету-музею та гербарію Академії, академіком Фізично-математичного відділу УАН (з 1921), головою Кафедри ботаніки при ботанічному саду (з 23.IX.1921), членом Комісії для вивчення природних багатств України [9, с. 511-512].

Отже, ботанік О.В. Фомін зробив вагомий внесок у заснування Інституту ботаніки УАН. Комісію з вивчення флори України на чолі з О. В. Фоміним можна вважати початковим етапом організації ботанічної роботи в УАН. Якщо на початку існування флористичних досліджень більше уваги приділяли вищим рослинам, то співробітники комісії намагалися працювати з нижчими (споровими). Вивчення лишайників, мохів, водоростей, грибів велося на всій території України. Олександр Васильович займався підготовкою молодих спеціалістів, які пізніше стали провідними флористами в різних галузях ботаніки. У Ботанічному кабінеті (музеї) й гербарії Академії наук та Науково-дослідному інституті ботаніки Упрнауки, що також очолював О. В. Фомін протягом усієї їхньої діяльності продовжувалася наукова робота і підготовка наукових кадрів. Інститут ботаніки Академії наук ВУАН, завдяки академікові О.В. Фоміну, став осередком ботанічної науки в Україні, який об'єднав багато відомих учених морфологів, ембріологів, фізіологів рослин, геоботаніків, екологів та інших.

Список використаної літератури

1. Зеров Д. К. Ботанічні колекції та музеї / Д. К. Зеров // Український ботанічний журнал. — 1924. — Т. II. — №1. — С. 3-7.
2. Зеров Д. К. Двадцятиріччя Інституту ботаніки Академії Наук Української РСР / Д.К. Зеров // Український ботанічний журнал. — 1956. — Т. XIII. — №1. — С. 6-16.
3. Зеров Д. К. Олександр Васильович Фомін — перший директор Інституту ботаніки АН УРСР / Д. К. Зеров // Український ботанічний журнал. — 1969. — Т. XXVIII. — №5. — С. 560-565.
4. Зеров Д. К. Олександр Васильович Фомін / Д.К. Зеров. — К.: Український ботанічний журнал. — 1936. — №7 (15). — С. 3-5.
5. Зеров Д. К. Інститут ботаніки Академії наук УРСР / Д.К. Зеров, Я.С. Модилевський // Ботанічний журнал АН УРСР. — 1947. — Т. IV. — №3-4. — С. 5-16.
6. Із записки О.В. Фоміна до комісії для вироблення законопроекту про створення ботанічного музею при УАН. — Збірник праць Комісії для вироблення законопроекту про заснування Української Академії наук у Києві. — К., 1921. — С. 50-53.
7. Із записки О.В. Фоміна до комісії для вироблення законопроекту про Ботанічний сад при УАН. — Збірник праць Комісії для вироблення законопроекту про заснування Української Академії наук у Києві. — С. 54-56.
8. Історія Академії наук України. 1918-1993. — К.: Наук. думка, 1994. — 318 с.
9. Історія Академії наук України: 1918-1923. Документи і матеріали / [упоряд. В. Г. Шмельов та ін.; ред. кол.: П. С. Сохань та ін.]. — К.: Наук. думка, 1993. — 375 с.
10. Історія Академії наук України: 1924-1928. Документи і матеріали / [відп. ред. В. А. Кучмаренко]. — К., 1998. — 762 с.
11. Історія Національної академії наук України 1929-1933. Документи і матеріали. — К.: Національна академія наук України, 1998 — 543 с.
12. Пояснювальна записка Міністерства народної освіти та мистецтва Ради Міністрів Української держави до законопроекту про заснування Української Академії наук у Києві. — Історія Академії наук України: 1918-1923. Документи і матеріали /

- [упоряд. В. Г. Шмельов та ін.; ред. кол.: П. С. Сохань та ін.]. — К.: Наук. думка, 1993. — С. 148-161.
13. Проект закону про заснування Української Академії наук у м. Києві. — Центральна наукова бібліотека НАН України імені В.Вернадського (далі ЦНБ НАН України). — ІА. — Ф. 251. — Оп. 1. — Спр. 1. — Арк. 29-31.
 14. Ситник К. М. Академія наук і ботаніка / К. М. Ситник // Український ботанічний журнал. — 1993. — Т.50. — №6. — С. 5-12.
 15. Ситник К. М. Інститут ботаніки: історичний поступ, творчість, завдання (до 70-річчя від дня заснування) / К. М. Ситник // Український ботанічний журнал. — 1991. — Т.48. — №6. — С. 9-11.
 16. ЦНБ НАН України. — ІА. — Ф. 1. — Оп. 1. — Спр. 26226. — Арк. 1.
 17. Там само. — Спр. 26228. — Арк. 1.
 18. Там само. — Спр. 26230. — Арк. 5.
 19. Там само. — Спр. 26265. — Арк. 1.

Ю.О. Кривенко

ПРЕДПОСЫЛКИ СОЗДАНИЯ ИНСТИТУТА БОТАНИКИ АН УКРАИНЫ

В статье отражен путь создания А. В. Фоминым Института ботаники АН УССР и первые годы функционирования под его руководством.

Ключевые слова: ботаника, А. В. Фомин, Академия наук УССР, Институт ботаники АН УССР, флористические исследования, гербарий.

Y.O. Kryvenko

PREMISES OF FOUNDING THE BOTANY INSTITUTE OF UKRAINIAN ACADEMY OF SCIENCES

The article is devoted to the foundation of Botany Institute of Academy of Sciences of the Ukrainian Soviet Socialist Republic by O.V. Fomin and the first years of its operating under his guidance.

Keywords: botany, O.V. Fomin, Academy of Sciences of the Ukrainian Soviet Socialist Republic, Botany Institute of Academy of Science of the Ukrainian Soviet Socialist Republic, floristic researches, herbarium.

Надійшла до редакції 7 лютого 2012 року